

**Cena Kurjera
WE LWOWIE**

Kwartalnie 8 zł. 80 c.
Półrocznie 7 „ 20 „
Miesięcznie 1 „ 20 „
Za nadsyłanie do
domu dopłaca się 20 ct
miesięcznie.

Na prowincji.

Kwartalnie 4 zł. 80 c.
Półrocznie 9 „ 60 „
Miesięcznie 1 „ 60 „
Za granicą kwartal-
nie 10 mark.
Numer pojedynczy 6 c.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano

Ceny ogłoszeń

Od objętości wiersza
petitem za 1. raz 6 c.
za każdy następny 5 „
Drobne ogłoszenia
od wyrazu . . . 1 1/2 c.
Następ. razy po 1— „
Nekrologja lub Ko-
respondencje prywa-
tne—za każdy wiersz
12 ct. Reklamy w ru-
bryce „nadesłane“ za
każdy wiersz 20 ct.
Rękopisma nie zwracają się.

Itaznako katolickie:
Dziś: Martyny.
Jutro: Piotra Nolas.
Pojutrze: Starozatust.

Grecko katolickie:
Aftanazja.
Makarya.
Ob syjni

BIURO REDAKCJI ulica Kopernika 1. 9.
ADMINISTRACJA I EKSPEDYCJA
przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na zajace, kozły i lisy bażanty kuropatwy, słonki, jarząbki, cietrzewie i głuszce, na ptactwo błotne i wodne.

Wschód słońca o 7 go 1/2. 40 m.
Zachód „ o 4 „ 49 „
Termometr + 3. Pochmurno.

Ogłoszenie przedpłaty.

Z przesyłką pocztową na miesiąc luty 1 złr. 60 ct.
Od pierwszego lutego do końca marca 8 złr. 20 ct.

Tyraljerka o „Nordbahn“.

Telegramy podały bardzo krótką i niedokładną treść rozprawy, która w Izbie poselskiej miała miejsce przy pierwszym czytaniu projektu rządowego o kolei północnej. Podajemy dziś obszerniej jej przebieg.

Schönerer zabrał głos pierwszy, i podniósł na wstępie, że obecny wniosek rządowy tak u niego, jak u jego towarzyszy budzi uczucie wstydu, bo co potępiano r. 1884, to pojawia się obecnie znowu prawie bez zmiany; jemu zdaje się, jakoby zasady inkamerowania kolei prywatnych nie chciało stosować do kolei, której głównym właścicielem jest Rothschild. Przesłoroczny wniosek jego o inkamerowanie nie przypadł do gustu ani większości, ani mniejszości komisji; taki sam los spotkał rozliczne petycje, nadsyłane z różnych stron państwa. Jednakowoż tego roku usposobienie ogólne znacznie się zmieniło, a w dziennikarstwie można często czytać zarzut, jakoby niektóre frakcje, należące do większości Izby, miały już być pozyskane dla wniosku rządowego, że również zapewniono sobie wielu z lewicy o tyle, iż przyrzekli wstrzymać się od głosowania. Wobec okoliczności, że przywilej gaśnie 4 marca roku 1886 należało inkamerowanie postawić na pierwszym planie, czego się ludność domaga; projekt rządowy przeciwnie wysuwa naprzód przedłużenie przywileju, a inkamerowanie odracza na później.

Zastrzeżone niby prawo rządu do oznaczenia taryf jest bardzo wątpliwej wartości z powodu niejasnego określenia i tego zastrzeżenia, iż samo znizenie się dochodów z ruchu może uczynić owo prawo zupełnie iluzorycznym. Cały wniosek sprawia na mowcy to wrażenie, jakoby dobro państwa i ludów ofiarowano na rzecz Rothschilda i spółki; jednakowoż większość ludności wie, co ma o tem myśleć, a cała agitacja przeciw inkamerowaniu ma tylko ten skutek, że teraz całe okręgi stały się „schönererisch“, stronnikami mowcy. Ludność polska i czeska myśli inaczej niż jej reprezentanci. Mowca nie pojmuje, i lud również, by państwo nie mogło lepiej administrować kolei od kliki żydowskich zawiadowców. Cóż na to mówi dziennikarstwo? Oto z małymi wyjątkami tak samo, jak roku przeszłego i nie można wątpić, że druga połowa przyrzeczonej przewiazji po przyjęciu ugody będzie gotówką wypłacona.

Mowca nie chce się dłużej nad tem rozwodzić, twierdzi tylko, że większość ludności nie życzy sobie być dalej wyzyskiwaną przez klikę lichwiarską, a kończy wyrazem otuchy, że jeżeli nie teraźniejszość, to przyszłość przyzna mu słuszność.

Herbst twierdzi, iż po upływie czasu trwania przywileju, towarzystwo posiada prawo wła-

snosci nad całym parkiem kolejowym, jednakże nie może z drugiej strony rościć sobie pretensji do wznowienia koncesji. Nie można nawet przypuścić, ażeby rząd przedłożywszy projekt, w którym spostrzedz można gotowość do ofiar, aby tylko zarząd kolei w rękach państwa spoczywał, oświadczył się przeciw przyjęciu kolei na rzecz państwa. W razie udzielenia nowej koncesji trzeba przynajmniej zapewnić państwu te same przywileje gospodarskie i finansowe, jak gdyby kolej przeszła pod zarząd państwa. W dalszym ciągu omawia Herbst wadliwe stosunki gospodarskie Północnej kolei ces. Ferdynanda. Zaznacza następnie różnice między obecną a poprzednią umową, w której większy wpływ zapewniony był rządowi, szczególnie, co do taryfy dla węgla, co jest nader ważną rzeczą dla Wiednia. Co do finansowej strony, obliczono wartość skrócenia koncesji dla linii pobocznych na 25 milionów zł., które dopiero po 50 latach mają być zrealizowane. Towarzystwo uwolnione jest od należności od 30 milionów zł., ażeby więc uzyskać 112 zł. czystego dochodu trzeba bezwarunkowo podnieść taryfę.

Projekt zawiera jeszcze wiele innych wadliwych punktów a jedynym środkiem do rozwiązania tej kwestji, jest wykupienie kolei i przejście zarządu w ręce państwa. (Żywe oklaski z lewej)!

Minister handlu, br. Pino zastrzega sobie na później szczegółową odpowiedź i oświadcza, iż zdaniem rządu ugoda jest korzystną, a na przyszłość stworzona jest jasna i wyraźna podstawa prawna. Obecna umowa jest pod pewnym względem także projektem upamiętnienia, gdyż zmierza do przyjęcia w przyszłości kolei północnej na rzecz państwa. Opinię, co do stosunków prawnych wydał osobiście prezydent najwyższego trybunału sądowego i kasacyjnego Schmerling i zostanie ona przedłożona komisji kolejowej.

Rusa twierdzi, iż nie można liczyć na korzyści, jakie spłyną na obecny stan technicznych środków komunikacyjnych, bo któż nawet może zaręczyć, czy w roku 1941 — para będzie jeszcze motorem! Ustęp w ugodzie, gwarantujący Towarzystwu 112 złr. czystego zysku na akcję, sprowadzi tysiączną nieporozumienia między państwem a zarządem. Rząd oblicza, iż ugoda ta przysparza państwu 67 milionów złr. więcej, niżeli poprzednia; jeżeli tak jest w istocie, to poprzednia była zbrodnią (słuchajcie). Nie jest przyjętem w parlamentarnem życiu, ażeby ten sam minister stawiał dwa różniące się projekta. Minister musi sobie powiedzieć: „Chciałem skrzywdzić państwo w pierwszej ugodzie o 67 milionów“, lub też „Podówczas nie rozumiałem tego, lub nie chciałem rozumieć“. W obu jednak wypadkach inny rząd powinien był ugodę przedłożyć (oklaski z lewej). Opozycja, a z nią cała ludność nieufnie spogląda na czynność rządu, który w krótkim czasie dwa różne projekta przedkłada.

Nie potrzebujemy dodawać, że podzielamy w zupełności zdanie opozycji w tej sprawie, uważając inkamerację kolei Ferdynanda za interes bardzo korzystny dla skarbu państwa, choćby nawet na odkupno miano pożyczkę zaciągnąć.

Płace nauczycieli szkół ludowych.

W roku 1882 krajowa Rada szkolna powzięła w marcu uchwałę, mocą której odmówiono nauczycielom szkół ludowych podwyższenia płac ze względu na wzrost ludności po przeprowadzonym ostatnim urzędowym spisie ludności.

Przeciw tej uchwale Rady szkolnej krajowej poszkodowani nauczyciele wnieśli dnia 14go maja 1882 r. rekurs do ministra oświecenia. Minister oświecenia reskryptem z dnia 13go lipca 1882 l. 9840 zwrócił rekurs Radzie szkolnej krajowej z nadmienieniem, iż odwołanie się nauczycieli do ministra przeciw uchwale Rady szkolnej krajowej nie może być traktowane jako rekurs, a względnie stanowić przedmiot decyzji drugiej instancji, albowiem reskrypt Rady szkolnej krajowej z dnia 25go marca 1882 l. 1303 nie został wydany jako orzeczenie, w zastrzeżeniu „poszczególne“ podania, lecz był wyrażeniem „ogólnej“ przez Radę szkolną krajową w rzeczonyj sprawie powziętej uchwały. Równocześnie polecił minister oświecenia Radzie szkolnej krajowej wydanie „osobnego“ orzeczenia na podania gron nauczycielskich w sprawie podwyższenia płac ze względu na wzrost ludności.

Stosownie do tego polecenia, Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 17go lutego 1884 r. odmówiła i tym razem nauczycielom żądanego podwyższenia płac, od czasu zatwierdzonego spisu nowego ludności, czyniąc równocześnie obietnicę iż podwyższenie płac w myśl końcowego ustępu §. 11. ustawy z r. 1873, a względnie noweli z dnia 6go marca 1875, dnia 1. czerwieca 1885 r. nastąpić może.

Przeciw powyższej decyzji Rady szkolnej krajowej, na którą to decyzję nauczyciele biedni czekać musieli jeden rok, siedm miesięcy i cztery dni po wydaniu ministerjalnego polecenia Radzie szkolnej krajowej z dnia 13go lipca 1882 l. 9840 — nauczyciele — stosownie do zastrzeżonej uwagi Rady szkolnej krajowej — wnieśli w kwietniu 1884 r. ponowny protest do pana ministra oświecenia.

Dziewięć miesięcy upłynęło od wniesienia powyższego zażalenia i pomimo wniesionych argensów do p. ministra oświecenia nauczyciele nie otrzymali dotychczas żadnej odpowiedzi.

Każdemu, powiada N. *Reforma*, jest znane nędzne położenie materialne galicyjskich nauczycieli szkół ludowych; zwracamy tedy uwagę szanownych posłów polskich do Rady państwa na powyższą okoliczność i prosimy ich, aby w tę sprawę wglądnać zechcieli. Wszak nauczyciele nie proszą łaski, lecz tylko domagają się interpretacji istniejącej ustawy szkolnej. Jeżeli ich wymagania są bez podstawy, uatenczas należało ich dawnoawiadomić o bezskuteczności ich kroków; jeżeli zaś są słuszne, na cóż ich utrzymywać w tak długiej i przykrej niepewności?

Z prowincji.

Ropozycie. Rada powiatowa tutejsza, jak czytamy w „Kurjerze Iżezwojskim“ odbyła dnia 19go b. m. pełne posiedzenie, na którym przyjęto budżet na rok 1885, wybrano ks. dr. Jana Krzyżsiaka, proboszcza w Ropczycach i wiceprzewodniczącego Rady powiatowej, delegatem do Rady szkolnej okręgowej w Pilźnie, podwyższono pensję

o 200 str. inżynierowi powiatowemu w dowód gorliwej pracy, i uchwalono przyjąć budowę mostu na Wiłoce pod Debicą jako prestatę powiatową, pod warunkami jednak: 1) aby mieszczyna budowy, a będą wszystkie jej koszty zebrane w gotówce, które wynosić będą co najmniej 40.000 — 50.000 zł. 2) aby Rada powiatowa przyczyniła się do tej budowy najwięcej kwotą 3.000 str. 3) aby myto na na tym moście było własnością Rady powiatowej. Zawieszano do administracji dobr fundacji hrabiego Skarbka do Lwowa, p. Tadeusz Langie oświadczył na tem posłuchaniem swą rezygnację z godności prezesa. Pełna Rada żegnając go ze smutkiem, złożyła mu serdeczne dzięki za gorliwe a skuteczne zajmowanie się sprawami powiatu, które pod każdym względem w lepszym pozostanie stanie od owego, jaki zastał przy objęciu prezesostwa.

Zaburzenia robotnicze w Rosji.

Petersburg 23 stycznia. Dla zapobieżenia zapewne pogłoskom obiegającym od pewnego czasu o zaburzeniach wynikłych wśród robotników pracujących w kilku fabrykach w okolicach Moskwy, *Moskiewskie Wiedomości* ogłosiły następujące źródłowe wyjaśnienia:

W rękodzielni Woźniesieńskiej, położonej pod stacją Talicą, na linii kolei żelaznej Moskiewsko-Jarosławskiej, w jesieni roku zeszłego pracowało do 2.000 robotników, w tej liczbie 900 mężczyzn dorosłych. Wszyscy robotnicy najęci byli wedle zwyczaju przyjętego w fabrykach, do Wielkiejnoy, umowa zaś zawarta z nimi przez dyrektora fabryki Behra warowała im po sześć dni roboczych na tydzień. Rzecz prosta że każdy robotnik liczył na owe sześć dni pracy, dające mu pewną stałą cyfrę zarobku, wedle którego urządził byt swój i swej rodziny. Zmniejszający się popyt na wyroby bawlniane odezwał się i na rękodzielni Woźniesieńskiej, w której już na miesiąc listopad znajdował się ogromny zapas gotowego towaru. Skutkiem tego zapewne, dyrektor Behr wydał rozporządzenie aby liczba dni roboczych zmniejszona została o jeden na tydzień, to jest zredukowana z 6 do 5; okoliczność ta zmniejszyła o $\frac{1}{6}$ tygodniowy zarobek pracujących w fabryce. Było to naruszenie ze strony pracodawcy kardynalnego warunku umowy, robotnicy jednakże nie robili z tego tytułu pretensyj i wszystko szło w zakładzie dawny trybem, spokojnie. W dniu 1 grudnia jednakowoż dyrektor Behr wydał nowe rozporządzenie redukujące liczbę dni roboczych w tygodniu z 5 na 4; tym sposobem robotnicy próżnować mieli przez trzy dni w tygodniu, zarobek ich zaś w stosunku do umówionego zszedł do $\frac{2}{3}$. Wtedy robotnicy po-

czuli protestować domagając się przynajmniej pięciu dni pracy, na co Behr nie zgadzał się, żądając aby robotnicy pracowali po cztery dni tylko. Żądanie to oddziało w sposób przykry na robotników. Odmówili wręcz temu żądaniu i przy tej okoliczności poturbowali zarządzającego techniczną stroną zakładu angiłka Seada, którego znieważyli czynnie oraz urządzili rodzaj pogromu, w którym zniszczyli pewną część majątku ruchomego fabryki. Obawiając się jeszcze gorszych następstw angiłk Sead wyjechał spieszenie do Moskwy, Behr zaś pozostał i nalegał na robotników, aby poprzestali na czterech dniach pracy. Wtedy to robotnicy wypowiedzieli ostatecznie posłuszeństwo, rzucili robotę i zaburzenia poczęły przyjmować groźny charakter.

W dniu 23 grudnia, z rozkazu moskiewskiego generał-gubernatora, przyjechał nadzwyczajnym pociągiem kolei jarosławskiej gubernator Perfiliew i 200 koszaków. Zwiedzawszy fabrykę gubernator zauważył, że wszystko jest mniej więcej w porządku i spokojnie, tylko że robotnicy rozdrażnieni są na dyrektora Behra i nie chcą stanowczo pracować na warunkach arbitralnie przez niego narzuconych; robotnicy domagali się, albo umówionych sześciu dni pracy, albo obrachunku za cały okres roboczy po dzień Wielkiejnoy. Nazajutrz robotnicy zgromadzili się dokoła fabrycznego składu wiktuałów i poczęli domagać się żywności przez komisarza „stanowego”; wtedy oświadczone im, że dostaną wiktuały, ale na rachunek przyszłej roboty, albo zostanie im wypłacona należność po dzień zawieszenia robót i wtedy będą mogli kupić sobie żywność w sklepie za gotówkę. Robotnicy nie zgodzili się na to. Uptynał jeszcze jeden dzień i zarządzający fabryką, Mindr nazwiskiem, postawił robotnikom nowe dwie alternatywy, mianowicie aby odebrali należność po dzień zawieszenia robót, ale z potrąceniem długu sklepowego za wiktuały wybrane na kredyt, albo żeby wzięli paszporty swe i książeczki meldunkowe, na których zostanie zanotowane, że towarzystwo rachunku z robotnikami nie ukończyło. Robotnicy nie zgodzili się i na to, i błakając się bez zajęcia całymi dniami, poczęli budzić istotną obawę, że cała ta sprawa zły obrót przyjąć może.

Większa część robotników, okoliczni właściciele, dla których fabryka była zawsze materialnym punktem oparcia, zachowywała się względnie spokojnie, biernie; najbardziej burzyli się robotnicy ze stron dalszych. Potrzeba było zatem najpierw wyrugować ten żywioł niespokojny, przybyły z dalszych stron. W celu dodania konwoju wyrugowanym, wysłano z Moskwy trzy bataliony piechoty, ogółem 700 żołnierzy pod dowództwem Matwejeńki, pułkownika. Natychmiast

oddzielono 115 robotników pochodzących z miejscowości odleglejszych i wyprawiono ich do Moskwy, gdzie zostali umieszczeni w więzieniu „przesyłkowym”. Jednocześnie oznajmiono zarządowi fabrycznemu, że roboty będą mogły rozpocząć się dopiero wtedy, kiedy zostaną zaspokojone słuszne żądania robotników. Towarzystwo zgodziło się na to w zupełności i natychmiast przystąpiło do obrachunków nie tylko z robotnikami pozostałymi na miejscu, ale i z tymi, których wyprawiono do Moskwy. Obrachunek za miesiąc grudzień dokonany został wedle normy roboczej z miesiąca listopada. Otrzymawszy należność robotnicy rozeszli się spokojnie do swoich wiosek i siedzib.

W dniu 31 grudnia gubernator i prawie wszystkie oddziały wojsk powrócili do Moskwy, fabryka zaś uskuteczniała w dalszym ciągu obrachunek z pozostałymi robotnikami. Kiedy obrachunek ten zbliżał się ku końcowi, tak zarząd fabryczny, jak i robotnicy, którzy oświadczyli gotowość swą do rozpoczęcia robót, wystąpili z odpowiednim podaniem do władzy, prosząc, aby roboty mogły być rozpoczęte z dniem 14 stycznia r. b. i przy tej okoliczności zarząd fabryki dobrowolnie oświadczył, że życzy sobie, aby robotnicy pracowali po sześć dni na tydzień.

Na dzień 18 stycznia zgłosiło się do fabryki 1207 dawnych robotników z okolicznych wiosek, oraz 17 z liczby 115 wyprawionych do Moskwy i znajdujących się w więzieniu przesyłkowym, którym pozwolono wrócić do fabryki. W przeddzień Nowego Roku wysłana została od generał-gubernatora z Moskwy depesza, upoważniająca zarząd fabryczny do otwarcia warsztatów nazajutrz po Nowym Roku, w dniu 14. stycznia. Depeszę tę otrzymała fabryka w sam dzień Nowego Roku, rano. Robotnicy natychmiast sprowadzili duchownego, który odprawił nabożeństwo dziękczynne, a w dniu 14. stycznia rano, kiedy rozległ się zwykły apel zwołujący robotników, wszyscy stanęli na swoim miejscu i spokojnie zaczęli pracować.

W tej chwili pracuje już w fabryce woźniesieńskiej 1400 dawnych robotników. Ci, którzy opuścili fabrykę wcześniej od innych i znajdują się gdzieindziej, otrzymują swą należność po dopełnionym obrachunku za pośrednictwem policji.

Aż do dnia 31. grudnia robotnicy otrzymywali codziennie racje żołnierską, a kobiety i dzieci oprócz tego chleb biały; rodzinom wysłanym do Moskwy wydawano owe racje i chleb biały aż do dnia 18. stycznia.

W dalszym ciągu *Moskiewskie Wiedomości* donoszą, że w olbrzymiej fabryce Morozowa, na

AL FRESCO.

NOVELA

przez

OUIDI.

(Dokończenie).

Skoro więc służący oddał mi bilet lady Charterys, po krótkim namyśle udałem się, gdzie mnie wzywała. Chwiałem się na nogach, jak pijany; w bibliotece więc mieliśmy się spotkać. Zdawało mi się, że ściany tam przemówią, że z owego biórka głos się podniesie i wypowie miją tajemnicę. Gdy stanął przed nią w tym pokoju tak mi dobrze znanym, nie wiedziałem, czy to sen, czy rzeczywistość. Szczęściem zatrzymałem się w półcieńcu, a całe światło z okna od zachodu równie jak i jaskrawe płomienie z komina odbijały się o tacę srebrną, o samowar na stole i oblatwały ukochaną postać, którą miałem przed oczyma.

Była bardzo blada i zdawała się zmęczoną, pomimo tego prześlicznie wyglądała w sukni z przepysznego atłasu ozdobionej staroświecką koronką, jak zresztą we wszystkim, cokolwiek na siebie wzięła: podała mi rękę, której dotknąłem się z lekka z głębokim ukłonem. Nie byłem w stanie słowa przemówić; ona też niezwykle milcząca była.

Po chwili prawie po cichu zaczęła różne rzeczy mówić jakby dla tłumaczenia się ze swego powrotu: opowiadała, że w Cannes febrę panują, że jej babka zachorowała, a ona się wielce

znudziła, gdyż Cannes to jakby Londyn przeniesiony nad morze Śródziemne, że nie cierpi słońca nielitościwie palącego przy lodowatych wiatrach, które tam na przemiany z upałami panują, że woli bez porównania pędzić naukami po śnieżystych drogach Berkshire. Teraz przypominam sobie wszystkie nieinkowe zdania, które ledwie dosłyszeć mogłem wczoraj. Wpatrywałem się tylko miłośnią upojony, w uroczą jej postać, z sercem rozdartem boleścią na myśl, że muszę ją opuścić, może na zawsze, nie wypowiedziawszy jej tego, co czuję! Nie mi innego nie pozostawało do czynienia. Nie byłem zdolnym ust otworzyć. Wtedy powstała, zbliżyła się do mnie tak, iż stanęliśmy obok siebie przy kominku w półświatle zmroku, podała mi rękę, którą ucałowałem; mówić nie mogłem, wewnątrz tylko powtarzałem sobie:

— Ach, gdyby ona wiedziała! gdyby wiedziała!

Musiła dostrzedz coś niezwykłego w wyrazie mej twarzy, gdyż i jej oczy dziwnym blaskiem zajaśniały i szybko, z dawną niemal szorstkością zapytała:

— A więc nie masz mi paś nic do powiedzenia? Może się gniewasz, że powróciła? Bardzo się pan tu nudził? Cóż się z freskami dzieje?

Głos mi zamarł w piersiach; gdyby w tej chwili szło było o uratowanie mego, lub jej życia, nie byłbym w stanie jednego przemówić słowa.

Wzrok mój w niej zatopiony snuć przemawiał za mnie, gdyż po chwili lica jej pokryły

się rumieńcem równie żywej barwy, jak wpięta w jej stanik kamelia.

— Czemuś pan do Cannes nie przyjechał? zapytała z oczami spuszczone, ja tak pragnęłam pańskiego przyjazdu. Nie mogłeś więc mnie zrozumieć?

Serce mi biło, jakby chciało piersi rozerwać, lecz jeszcze milczałem. Uchwyciła moją rękę w obydwie dłonie i szepnęła:

— Czemuś taki dumny? Jeżeli mnie kochaś choć trochę, dla czego mi tego nie powiesz? Ja o nic i nikogo nie dbam, ty jeden jesteś dla mnie wszystkim na świecie. Moglibyśmy być tacy szczęśliwi, gdyby nie twoja duma! Upadłem jej do nóg, okrywając je pocałunkami.

Później jeszcze wieczorem, po długiej rozmowie i wzajemnych wyznaniach opowiedziałem jej wszystko, pokazałem papiery i akta. Ledwie okiem rzucić na nie raczyła; czy ten majątek do niej czy do mnie należy, jest jej najzupełniej obojętnym, niech świat co chce mówi, lecz jeżeli ogłosi ją za najwspanialszą i najszlachetniejszą z istot ludzkich, tym razem przynajmniej się nie omyli!

Lady Charterys do Eceelino Ferraris.

Kogo Leone kocha, ten i dla mnie jest drogim! przyjedźcie do nas na Wilkanoc, Czeigedny Ojeze. Później mamy zamiar zakupić opustoszały zamek, wznoszący się nad wsią Florinella i wyrestaurować go najzupełniej. W ten sposób często Was odwiedzać będziemy. Leon utrzymuje, że pałac ten jest dziełem Bramantego

pograniczu gubernji wladymirskiej i moskiewskiej, w Nikolsku, dzieja się obecnie zaburzenia, ktorych przyczyna jest uszczerzenie zarobku. Robotników ma tam być do 7000. Na miejsce wydarzeń wyjechał z Moskwy prokurator izby sądowej Murawjew.

Fabryki Morozowa oddzielone są rzeką Klazimą od wsi Zujewa, gdzie są inne fabryki. Z rozkazu generała gubernatora udał się tam sprawnik z urzęduikiem do szczególnych poruczeń.

O zaburzeniach zaszytych w zakładach fabrycznych w Orlichowie-Zujewie pod Moskwą, spotykamy następujące wiadomości w dziennikach moskiewskich:

Wedle *Rosyjskich Wiedomosti* w dniu 19. stycznia w fabryce Marszonów tłum złożony z 300 robotników obległ kantor fabryczny oddziału tkackiego i domagał się pomówienia z zarządzającym tymże oddziałem, panem Sch. Nie zastawszy go jednak tutaj robotnicy pospieszyli do mieszkania Sch., zrozumiawszy wreszcie, że Sch. przed nimi się ukrywa, połamali i poniszczyli wszystkie meble i ruchomości w temże mieszkaniu. Po jakimś czasie tłum robotników wzrosł już do liczby 1000 ludzi, udał się do głównego kantoru fabryki i tu wybiwszy okna, napastnicy naciskali przez nie do wnętrza kantoru kawy torfu, lodu, szcapy drzewa i t. p. Skończywszy z kantorem tłum przypuścił szturm do głównego składu fabrycznego wiktuałów i zniszczył tu wszystko do szczytu w ciągu pół godziny; sprzęty połamano, zapasy powyrzucano z szaf, szuflad, płyny powylewano z beczek i t. d., wreszcie trzech subiektów sklepowych zbito i pokaleczono niemiłosiernie.

Tę samą zaburzenia *Moskiewski Listok* opowiada w następujący sposób:

W dniu 19. stycznia w oddziale tkackim fabryki Morozowa rozległ się zwyczajny sygnał zwalający robotników o 5 rano. Tkacze przybyli na swe miejsca, ale poczeli szemrać, że każą im pracować w święta i oznajmili w końcu, że chcą pomówić i o tem i o dotkliwych karach pieniężnych na jakie są skazywani, z dyrektorem oddziału Schorinem. W tym celu tłum robotników udał się do kantoru fabryki, gdzie tylko co Schorin był widziany i począł go wyczekiwać. Tymczasem oczekiwany nie pojawiał się a tłum rósł ciągle. Znużeni wyczekiwaniem robotnicy, poczeli szukać Schorina po wszystkich oddziałach fabryki ale napróżno. Wtedy robotnicy wyszli z granic rozsądku i udawszy się do mieszkania Schorina, gdzie go także nie zastali, zażądali od jego żony pieniędzy. Pani Schorin rzuciła napastnikom klucze i ukazałszy im komode ze-

mdlała. W komodzie było około 200 rubli, którą napastnicy zabrali, poczem zaczęli pogrom od łamania sprzętów i tłuczenia naczyń, serwisów i t. p. w domu Schorina, a potem podążyli do głównego kantoru tłukąc po drodze szyby w mieszkaniach oficjalistów i w domu zajmowanym przez głównego dyrektora fabryki Djanowa. Dyrektor spał jeszcze, ale przebudzony wrzawa i dowiedziawszy się co się dzieje, wybiegł przed dom i począł upominać robotników, aby się uspokoiili.

— My do was nie mamy, poczeli wtedy wołać robotnicy. — My chcemy tylko Michale Iwanowiczu, abyście nam dali Szorina!

Ztąd tłum udał się do składu wiktuałów i rozpoczął pogrom na piękno, dopóki wszystkiego nie zniszczył.

Wieczorem przybył do Moskwy prokurator i sędzia śledczy, a niebawem zjawily się dwa pociągi nadzwyczajne, pełne wojska, którego dwa bataliony otoczyły fabrykę i rozłożyły się biwakiem na dziedzińcu. Wtedy tłum uciekł.

Nazajutrz, o godzinie 10ej rano rozpoczęło się badanie uczestników pogromu. Robotnicy skazyli się ogromnie na Szorina i tylko jego udział w zaburzeniach uczestniczył; rzecz godna uwagi, że inne oddziały były zupełnie spokojne, tak dalece, że roboty w nich nie zostały na chwilę przerwane.

Nowosti Dnia donoszą, że podczas badania jeden z robotników wypowiedział prawdziwą mowę, która na obecnych przynębiające sprawiła wrażenie. Robotnicy za najmniejsze uchybienie okładani bywali karami wedle widzimisie Szorina, tak dalece, że prawie wszyscy większą połowę zarobku zwracać za karę musieli; Szorin obok tego karał niektórych wprost nie wpuszczaniem w pewnych dniach do warsztatu, co dotkniętego tę karą pozbawiało całkowitego zarobku i skazywało na bezczynność.

W skutek nalegania władz Morozow zaproponował robotnikom umorzenie kar, licząc od 10. października, dopełnienie rachunku ze wszystkim i zawarcie nowej umowy z tymi, co pragną pozostać w fabryce. Robotnicy nie zgodzili się. *Nowosti Dnia* dodają, że śledztwo prowadzi się w dalszym ciągu. Oprócz dwóch batalionów piechoty, sprowadzono 250 kozaków, którzy utrzymują porządek. Robotnicy jeszcze się nie uspokoiili.

Z okolic czarnomorskich.

Czytamy w korespondencji *Dziennika Pozn.* z Odessy: Podczas świąt odbywały się w Odessie

względnie moje zapatrywanie, jednemu i drugiemu znajomemu w klubie i niby poufnie na osobności opowiedzieć cały przebieg tej sprawy. W krótkim czasie zapewne dwór i miasto dostatecznie powiadomione zostaną. A tak lepiej będzie, niż gdyby na chwilę nawet miało nas posądzać o przyzwolenie na niedobre zamęczenie mojej wnuczki.

Teraz wyznać Ci mogę, że od lat już kilku Erma była dla mnie przedmiotem wielkich niepokojów i że z przyjemnością odstępuję lordowi Charterys odpowiedzialność za jej czyny; kocha go zapamiętałe i względem niego nader uległa się okazuje. Nigdybym nie była przypuściła, że się tak łatwo z dnia na dzień odmieni jedynie pod wpływem silnego uczucia.

Leone Renzo do Eccellino Ferraris.

Drogi Ojczel! Oczekujemy Was na Wielkanoc. Możecie na ten raz wyjątek zrobić i opuścić Waże ustronie, ażeby nasze małżeństwo pobłogosławić.

W. Hollys do lady Charterys.

Jestem dosłownie ogłuszony, oniemiały z zdziwienia! Niemniej przeto szczerze Wam obojgu winiszuję. Któż teraz freski ukończy? Spodziewam się, żeś mi przebaczyła i że się na mnie nie gniewasz.

L. Charterys do M. Hollys.

Nie gniewam się i przebaczam Ci nawet wszystkie androny, któreś do mnie psywał. Będę go zawsze nazywać „Renzo”. Przepędzimy tu całe lato i on sam freski ukończy.

liczne rewizje i aresztowania. Aresztowano z górą 20 osób, między którymi jednego studenta, kilka uczniów gimnazjów miejscowych i jedną uczennicę gimnazjum żeńskiego, dziewiętną lat 14 Herację. W liczbie aresztowanych znajduje się uczeń gimnazjum rysselskiego L.... Jest to młodzieniec mający niespełna lat 19.

On, którzy bliżej snają L., powątpiewają, aby należał do związku socjalistycznego. U jednego z aresztowanych znaleziono proklamacje, listy kompromitujące i wreszcie ręczną prasę drukarską. Jest podejrzenie, iż niektórzy z uczniów wydawali rewolucyjno socjalistyczny światek, który wśród młodzieży szerzył zasady nihilistyczne.

Prócz uczącej się młodzieży aresztowano i kilka osób prywatnych. Powodem do rewizji i aresztowań był podobno list od socjalistki, żony prokuratora wojennego sądu okręgowego, znaleziony u kapitana Kam..., podejrzanego o współudział w sprawie sabójstwa Strelnikowa. Po zamordowaniu Strelnikowa znaleziono przy nim notatkę, w której powiedziano, iż według jego przekonania sześciu oficerów (dwóch artylerzystów a czterech z piechoty) niewątpliwie należą do partji socjalistycznej. Z nich Aszenbrenner, Petrow i on ponieśli albo karę śmierci, albo zostali wysłani na Sybir. Kam... zaś dotychczas znajduje się w Petersburgu i uważany jest za bardzo niebezpiecznego politycznego przestępcę. Kam... ma obecnie lat 32, wzrostu małego, budowy atletycznej, zna ośm języków i należy do najbardziej wykształconych i zdolnych oficerów w armji rosyjskiej. Od zamordowania Strelnikowa upłynęły dwa lata i śledztwo w sprawie Kam. dotychczas nie zostało ukończone.

Aresztowania odeskie mają być następstwem owego śledstwa.

Wszyscy aresztowani zostają w kazamatach nr. 5, które przeznaczone wyłącznie na więsienie dla politycznych przestępców. Kazamaty znajdują się w miejscu ludem przy ulicy Dworżańskiej i Jamskiej. Jest to dom dwupiętrowy, zwykłej konstrukcji. Stanowił on dawniej własność prywatną, następnie został kupiony przez rząd i przerobiony na koszary żołnierskie. Cztery lata temu z pokoju, służącego za sypialnię dla żołnierzy, wywieziono łóžka żołnierskie i zamieulono go na salę posiedzeń wojennego okręgowego sądu.

Gdyby zabrakło miejsca w kazamatach l. 5, przeznaczono dla więźniów politycznych obszerny budynek w tak swanym ciemnym kwarantanym porcie.

Unitci w gubernji chersońskiej zostają dotychczas na wygnaniu. Los ich za każdym rokiem staje się nieznajomym. Nienastający głód w noworosyjskim kraju pogrążył ich w ostatnią nędzę. Starcy zostają na łasce losu, bez żadnej opieki. Niektórzy z Unitów uciekają za granicę lub na Podiastie. Ostatnich pod strażą napowrót przeprowadzają na miejsce ich wygnania. Widzieliśmy jednego z nich w ciągu roku. Kryjąc się przed strażnikami, pędził życie w ciągłej obawie i trwodze, nocując na polu, doświadczać głodu i pragnienia, przez rok ten zmizerniał, posiwiał i postarzał się.

Unitów umarło dotychczas na wygnaniu 18, nie licząc tych, którzy zostali zesłani do gubernji jekaterynosławskiej, a o losie których nie wiemy. Oto nazwiska ich: Jan Łopaczuk, Dawid Szyss, Tomasz Szyryjczyk, Nicefor Kapczuk, Jan Chomiński, Jan Tyczkowski, Bazyl Lewczuk, Mikołaj Janaszuk, Jakób Bielaha, Antoni Głowacki, Filip Cydejko, Antoni Szatałowicz, Andrzej Naumik, Franciszek Telehaj, Leon Truchimink, Antoni Jachimik, Daniel Oleszczuk i Daniel Abramik.

Bilet wizytowy.

Jak wszystko na świecie, co jest do człowieka przywiązane, tak i ten kawałek papieru, nazwany kartą wizytową, ma swoją historję.

Przypomnijmy sobie dzisiaj niektóre ciekawe szczegóły z owych dziejów, o których możnaby tomy napisać.

Wiek XVIII ty, który, nawiasem mówiąc, był naszym nauczycielem dobrego smaku i towarzyskości, zwracał szczególniejszą bacność na delikatność i elegancję. Ludzie z owej epoki wyrażali swoją sympatję za pośrednictwem karty wizytowej najróżniejszego nieraz kształtu i znaczenia.

Kartka wizytowa w owych czasach miewała nieraz wysoką artystyczną wartość; przedstawiała rysunki pełne elegancji i smaku, wykonywane

i że słyszał nieraz, jak nad jego zniszczeniem ubolewaliście.

Lady Cairnwrath do lorda Llanduduo.

Cudem uniknęliśmy straszliwego skandalu! Lord Charterys (gdyż ten gentleman bez żadnej wątpliwości jest lordem Charterys, a nawet upatrują w nim wielkie podobieństwo do biednego Alfreda), Lord Charterys postępuje z nami w sposób jak najszlachetniejszy; nie żąda bynajmniej wyjawienia całej sprawy i mówi, że mu jest najzupełniej obojętne, czy świat będzie wiedział, że cały majątek należy do niego. Jest też to rzecz obojętna w istocie, gdyż posiadłości ziemskie imienia Charterys będąc majoratem, przejął kiedyś w każdym razie w spadku wraz z nazwiskiem na najstarszego ich syna. Bardzo się oieszę, że cały przebieg tych wypadków pozostał tajemnicą dla publiczności jak niemniej i z tego, że pomimo „incognito”, pod którym lord Charterys dotąd się ukrywał, od samego początku umiałam się na nim poznać i oddawałam zawsze sprawiedliwość jego dystynkcji i prawdziwie pańskiemu ułożeniu. Pewnie sobie przypomnisz pochwały, jakich mu nigdy nie szczędziłam.

Nie będzie trudno światu pojąć, żeśmy mogli dać nasze pozwolenie na związek pozornie tak niestosowny i niedobry, lecz skoro się dowiedzą, że zawarty jest za naszą wolą i z naszym zadowoleniem, nikt nie będzie śmiał z naganą się odezwać. Wiadomo bowiem, iż nigdy bym się nie zgodziła na żaden czyn ekscentryczny i nieprzyzwoity.

Właściwie nie wiem nawet, dla czego byśmy mieli zachować zupełną tajemnicę, lepiej może osąd wyjaśnić prawdę, chociażby nie wprost od razu. Możesz naprzykład, jeżeli podzielasz w tym

przez takich mistrzów niemieckich, jak: Rafał Mengs, Casanova, Fischer, lub francuskich jak: Choffart, Moreau, Cochin, Gravelot, Eisen, Gabriel, Saint-Aubin i innych.

Zachowane są w wielu miejscowościach bardzo ciekawe zbiory tych artystycznych kawałków. Anglicy odnowili dzisiaj ten rodzaj; dzisiejsze te produkcje nie mogą iść w zapasy ze swojemi prototypami.

W owych czasach gronostajowe królewskie draperje z medaljonem w środku dla nazwiska; girlandy kwiatów, wśród których calują się gołąbki, rogi obfitości, z których spadają zyczenia szczęścia i inne tego rodzaju bogate temata wyzyskiwane były ku przyozdobieniu karty.

Karty, rytowane na miedzi przez sławnego sztycharza włoskiego Rafała Morghena (ur. 1758-go, zm. 1853-go), należą dzisiaj do rzadkości. Pomysły ich bywały nieraz bardzo wymuszone. Na jednej naprzykład znajdujemy taki temat. Bózek morski oparty o urnę przypatruje się za toce Neapolitańskiej, na której odbijają się białe sylwetki żagli i wybuchający Wezuwiusz. Do bożka zbliża się rusałka. Pomiedzy nimi stoi posąg, okryty delikatnie pnąciami się roślinami; dzwiga on imię i nazwisko, nad któremi unosi się amor trzymający lilje.

Dochowały się niektóre karty Casanowy, zasługujące na uwagę. Na jednej z nich żołnierz austriacki, gniecie pod nogami powalonymi turka. Zwycięzca trzyma w lewej ręce chorągiew z napisem, w prawicy zaś pałasz. Orzeł u stóp austriacka patrzy ze zdumieniem na zwycięstwo. Scena ta nie pozbawiona poezji. Na dole napis po francusku: „Casanova f. p. l. n. année“.

Inne przedstawiają: osielka okrytego draperją i dzwigającego nazwisko, inne znowu człowieka pędzącego na koniu; głowy węgierskich żołnierzy i. t. d.

Karty sławnego niemieckiego sztycharza, Bartscha (ur. 1757 —zm. 1821) którego artystyczne dzieła w 21 tomach wydane zostały w Wiedniu w latach 1803 do 1821, należą także do niepośrednich. Jedna z nich przedstawia pieska podniesionego na tylnych łapkach i trzymającego w pysku rozdarta ćwiartkę papieru, na której napis: „Bartsch p. f. l. n. a. 1795.“

Jedna karta Fischera przedstawia dwoje rybaków i kobietę, wyciągających sieci z wody. Zręczna to szarada a raczej rebus z nazwiska autora.

Mnóstwa innych niepodobna byłoby wliczyć. Wspominamy tylko o niektórych. Nazwisko hr. Esterhazego jest wyryte w medalionie, trzymanym przez amora. Karta wizytowa barona Margelika, dyrektora cesarsko-austriackiego teatru, przedstawia szopkę. Jenerałowa wdowa Weissenstein miała karty, przedstawiające matronę z Efezu, płaczącą nad grobem, na którym leżał pancierz i hełm zmarłego. Jeden z członków arystokracji miał na swoich kartach arcyksięcia Karola broniącego Wiednia.

Rewolucja francuska, która smak i elegancję zniwelowała a następnie dyrektorjat i cesarstwo które zaprowadziły smak urzędowy, usunęły to wszystko, co nosiło na sobie cechę epoki odrodzenia. Dodajmy jeszcze, iż gruby smak germański dokonał reszty a pojąć łatwo, że owe wykintne karty wizytowe, artystyczne i pachnące buduarem, już były przeżyte w naszym wieku i przeniosły się do historii.

Pojawiały się u nas gdzieś reminiscencje z czasów Stanisława Augusta: jeszcze przed Ks. Warszawskiem spotkać się można było na kartach wizytowych z kopją włoskiej klasycznej epoki jak np. z amorem ciągnionym na rydwanie przez dwa koguty z Psychą, Merkurym i t. d.

W pierwszej połowie XIX-go wieku spotykamy się już z gładkimi kartami; czuć w nich owego ducha dyscypliny mundurowej, które zbrojne kohorty utrzymuje w szeregach.

Były więc karty gładkie, różnokolorowe, tęcze nawet, niekiedy z prostego grubego lub złotego kartonu. Czasem pojawiały się rogi obfitości i owe stereotypowe: „Z powinszowaniem imienin“ lub „Nowego roku“...

Po roku 1835-ym poczęły wchodzić w modę karty białe glansowane z napisami często złotymi, obwiedzione floresami, potem z obwódkami, jak dzisiejsze etykiety na aptekarskich blaszeczka-kach, lub z koronkami, jak przy pudełku od cukierków.

Herby na kartach bywały wielkie, czasami kolorowane.

Jedno z pism warszawskich ogłosiło niedawno, że mają wejść w modę fotografie na kartach wizytowych; pomysł to nie nowy. W latach 1840 -- 45 ukazywały się karty z litografowanymi portretami w pełnej postawie, wizytowem ubraniu, z kapeluszem w ręku.

KRONIKA

Wiceprzemysłowców dla uchwalenia wladomej petycji o decentralizacji dostawy mundurków wojskowych dla c. k. armji, odbędzie się dziś o godzinie 6-tej wieczorem w sali ratuszowej — przypominamy.

Reorganizacja służby koncepcyjowej w magistracie lwowskim została dnia 28 b. m. dokończoną, jak to donieśliśmy w jednej części wczorajszego nakładu. Dla lepszego przeglądu rekapitulujemy cały skład etatu koncepcyjowego, jak wyszedł z uchwały Rady miejskiej. A więc: 1 wiceprezydent urzędujący: Krechowicki; 3 starszych radców: Lyszkowski, Romanowski i Tarnawski; 5 młodszych radców: Stroner, Strzelbiński, Cosan, Wilkowski i Woynar; 8 sekretarzy: Widman, Uruski, Cetwiński, Lukas, Hobgarski i Nowakowski (dwie posady w zawieszaniu); 8 komisarzy: Ottman, Matkowski, Zimmerman (referent statystyczny), Soltys, Jakubowski, Rychlewski, Herbert i Dydyński; 8 konceptistów: Stotańczyk, Bachowski, Ostrowski i Wysoczański, (4 posady w zawieszaniu).

Na posady jeszcze wakujące, i na 3 posady praktykantów koncepcyjnych będzie rozpisany konkurs.

Co do sekretarza Widmana Karola, który od wielu lat jest kierownikiem biura szkolnego, postawiony został wniosek, aby w uznaniu jego zasług obywatelskich, nadać mu tytuł radey *ad honores*.

P. Żeleński przybył do Lwowa celem kierowania wspólnie z dyrektorem opery p. Jareckim próbami z opery „Konrad Wallenrod“, która będzie wystawiona na naszej scenie w połowie lutego. Pan Ż. zabawił miesiąc naszym do wystawienia tej opery, w której mają wziąć udział: pani Arkłowa i pp. Jeromin, Szaniawski i Florjański. P. Dill przygotowuje dekoracje.

Nowe myto we Lwowie. Wychodząc z zapamiętania, że każdy przyjeżdżający do miasta, opłaca na rogatkach lwowskich myto tak zwane kopytkowe, magistrat lwowski oddawna przemyślał nad sposobami omycenia także tych przyjezdnych, którzy przybywają do miasta koleją żelazną, gdyż i ci poniekać korzystają z komunikacji miejskiej, zużywając drogi i chodniki. Omycenie takie podlegało jednak trudnościom technicznym. Obecnie sekcja finansowa ułożyła projekt, zdaniem jej łatwiejszy do wykonania, projekt obłożenia mytem przynajmniej tych, którzy wyjeżdżają ze Lwowa kolejami.

Pobór opłaty mógłby być nakuteczniany zaraz przy kupnie biletu kolejowego. Skala jego propozycja sekcja bardzo niską, np. 4 centy od sztuki III. klasy, ale kwotę taką musiałby opłacać zarówno ten, co jedzie do Krakowa, jak i ten, którego celem podróży jest pierwsza stacja za Lwowem: Zimnowoda, Sichów, Barszczowice. Obliczenia statystyczne przekonały sekcję, że miasto mogłoby mieć z tego poboru rocznie około 12.000 zlr. dochodu. Jakkolwiek szczerze życzymy gminie lwowskiej, łączącej ogromne sumy na cele publiczne i clerplące z tego powodu brak funduszu — to jednak wątpliwy bardzo, aby nowy ten podatek, choćby go nawet uchwalono w Radzie miejskiej, i mógł zyskać aprobatę Sejmu, jest bowiem dość nekonskwentny w samem poczuciu. Jestto zresztą dopiero pomysł i dla tego nie widzieliśmy potrzeby zajmować się nim dzisiaj bliżej.

OO. Bernardyni zrobili sobie pretensję do gminy miasta Lwowa na sporą kwotę 1000 zlr. tytułem czynszu za jedną salę dodatkową, która przedtem służyła ks. prowincjałowi, a od kilku lat została obrócona na użytek IV. gimnazjum. Z badania tej sprawy okazało się, że sala ta od dawna na mocy kontraktu dzierżawnego należała do lokalów gimnazjalnych. Reprezentacja miasta odrzuciła tedy niesłuszną pretensję konwenta.

Realność miejską, zwaną „Dubsówka“ na Walce wydzierżawiła gmina Aronowi Gruderowi za czynsz

roczny 860 zlr. z obowiązkiem, iż ma tam wystawić szopę, na co materiału dostarczy magistrat.

W dzielnicy III. (na Zamarstynowie) istnieje w prywatnem posiadaniu młynówka, stojąca na przeszkodzie regulacji Pełtwi. Gmina lwowska po wieloletnich rokowaniach zdecydowała się zakupić tę młynówkę za 15.000 zlr. i znieść ją.

Dr. Adam Czyżowicz, członek krajowej Rady zdrowia, wybrany został zastępcą przewodniczącego tejże Rady w miejsce dr. Franciszka Hoszarda, który złożył mandat członka kraj. Rady zdrowia.

Aresztanoi i dozorca. Onegdaj w ulicy Ossolińskich w gmachu Sapiieżyńskim, kilkunastu aresztantów zajętych było rąbaniem drzewa. Dozorujący nad nimi żołnierz, spacerując po dziedzińcu, potknął się, i padł tak nieszczęśliwie, że bagnet założony na karabinie, rozdarł mu lewy policzek od brody aż do ucha. Biedaczyskie stracił przytomność, a aresztanci rozbiegli się na wszystkie strony, ale nie w chęci ucieczki, tylko za doktorem, dorożką i polejantem. Po chwili przybył doktor, opatrzył rannego, poczem aresztanci zanieśli go na dorożkę, przybyły polejant odwiózł go do szpitala, zaś aresztanci, sami bez żadnej straży poszli do Brygidek, i żadnemu nawet myśl nie przyszła do głowy, żeby uciekać. Niektórzy z nich płakali nawet nad rannym „tatkim“, jak go pieszczotliwie nazywał do przytomności jeden z więźniów. Zdaje nam się, że wobec teraźniejszej nędzy więzienie jest raczej domem przytułku, aniżeli kary.... I dozorczy spią spokojnie i nie obawiają się żeby który z aresztantów uciekł.

Żebraczka niewiadomego nazwiska, uraczyła się wczoraj przed południem tak hojnie trunkiem, że nawet kilka kroków nie była zdolną stąpić, a przechodząc koło kościoła katedralnego od strony ulicy Halickiej, zatoczyła się i upadła tak nieszczęśliwie uderzając głową o kamień, że już więcej powstać nie mogła i nie dawała oznak życia. Policjant sprowadził dorożkę i odwiózł ją do szpitala.

Stowarzyszenie „Gwiazda“ urządziło wczoraj wieczorem muzykalno-deklamacyjny ku uczczeniu Prezesa Stowarzyszenia, p. Franciszka Głodzińskiego, w dzień jego imienin. Na scenie w wielkiej sali ustawiono transparent z napisami pośród kwiatów. Senior Stowarzyszenia p. Ulanowski, rozpoczął wieczorek przemówieniem do solenizanta, wyliczając jego zasługi około rozwoju „Gwiazdy“ i zakończył serdecznym życzeniem i okrzykiem „Niech żyje!“, a zgromadzeni w sali członkowie i goście z serdeczną życzliwością okrzyk ten powtórzyli. P. Głodziński wzruszony do łez, drżącym głosem i ze zwykłą sobie skromnością odparł komplementa, twierdząc, że nie zasłużył sobie na taką owację, gdyż jeżeli on działał dla „Gwiazdy“ — to spełniał tylko obowiązki obywatelski. Po mowie prezesa, którą przyjęto hucznymi oklaskami, nastąpiły spiewy, deklamacje itp. Po wyczerpaniu programu udano się do mniejszej sali na wspólną ucztę, w której oprócz prezesa i członków stowarzyszenia uczestniczyli pp.: Karol Kisielka, dr. Goldman, prof. Zimmerman, dr. Króweczyński i inni. Mowom i toastom nie było końca, a nieklamana szczerze i wzajemna życzliwość towarzyszyły zabawie, która przeciągnęła się do północy. Przy toastach nie zapomniano także i o byłych prezesach „Gwiazdy“ pp. Darowskim, Romanowiczem i Aleksandrowiczem. Członkowie „Gwiazdy“ urządziłem tego wieczorku zainicjatywowali się wobec swojego prezesa i wobec innych, że nie holdują „kapitałom“, herbom i tytułom, ale tylko cenią uczciwość i charakter człowieka... Niech przeto sympatja, jaką darzą członkowie „Gwiazdy“ p. Głodzińskiego, doda mu energii do zwalczania przeciwności w „walce o byt“. Nie dziw, że członkowie „Gwiazdy“ kochają tak i wielbią swojego prezesa, gdyż nigdy nie zapominał on, że zanim został majtrem, był czeladnikiem, a pamiętając o tem nie puszył się nigdy i chętnie bratał się z czeladnikami — a pod tym względem stanowi on wyjątek z pomiedzy majstrów, którzy dorobiwszy się fortuny, zapomnieli o przeszłości swojej — czeladnikami gardzą i „Gwiazdę“ omijają...

Deputsoja ruska w sprawie bazylijsko-jezniczej, ma już wkrótce udać się do Wiednia. W tym interesie pp. Fedorowicz i Szaranowicz byli u namiestnika. Chodził przecież o termin audjencji u cesarza.

O. Naumowicz Iwan jeszcze się nie zdecydował na pielgrzymkę do Kanoay-Rzymu. *Prohom* obawia się ciągle i coraz więcej, aby go tam nie struto, zasztyletowano lub spalono. Zdaniem naszym próżna obawa, której nie podziela zapewne sam

Ojciec Naamowicz. Jak słyhać wybiera się on do Wiednia na poradę do hefrata Adolfa Dobrzańskiego.

Dr. Józef Żuliński, brat A. p. Tadusza, przelał Reprezentacji miasta podziękowanie za list kondolencyjny, wystosowany za uchwałą Rady do rodziny zmarłego.

Konfiskata. Onegdaj zabrała prokuratura ponownie numer *Prodomu*.

(SM). Kronika karnawałowa. Onegdajszy bal pracowników w skromnie lecz gustownie udekorowanych salach kasyna miejskiego powiódł się względnie dobrze. Mówimy względnie, ponieważ bal ten stanowiący zwykły punkt kulminacyjny karnawału, przyszyliśmy się jako taki uważać i nie możemy pojąć przyczyny, dlaczego z tego przedsięwzięcia stanowiska strącił go jakiś nie tak rozgłoszony następca. Do pierwszego kadryla stanęło tylko 64 par, ilość bez kwestji za skromna na bal z taką ustaloną reputacją. Liczba ta ciągle się zmniejszała, a przy koteljonie naliczyliśmy wszystkiego 40. Mężczyźni zato było kilkakrotnie więcej, to też pod względem kasowym zapewne nie ma deficytu. W różnobarwnym wieńcu pań i tym razem nie można było odnaleźć królowej, jakkolwiek pewne kółko tańczącej monety młodzieży obrało nią sobie pannę J. Reszta została neutralną, lub — jak to zwykle bywa — trzymając się starej maksymy: nie to ładne, co ładne, lecz to co się komu podoba, obierała sobie królowe według własnych gustów i gusćków. Na miłość boską, piękne lwowlanki, wyszlijcie choć na bal jeden, kilka uroczych przedstawicielek, gdyż zaprzęście całą sławę jakąście sobie zdobyły, bo dziś szczerze wam to mówię, semitki was biją na każdym balu! — Na końcu musimy zrobić uwagę komitetowi i ogólnie komitetom urządzającym bala, by nie sadziły się na tak kosztowne porządki tańców, gdyż pieniądże te, obrócone na cel, na jaki bal był dany, stokratnie więcej pożytku by przyniosły. Dość powiedzieć, że 100 takich akamitnych fatalaśzków kosztowało na tym balu 160 złr. A dochód z balu jaki?

Weine zgromadzenie Towarzystwa politechnicznego odbędzie się w piątek dnia 30 b. m. o godzinie 6 wieczorem, w sali fizyki szkoły realnej (II. piętro, wchód od ulicy Kamiennej).

P. Bronisław Guńkiewicz, Drnd praw, koncypient w kancelarji adwokackiej Prezydenta adw. Dra Szlachetkowskiego, wpisany został na listę obrońców w sprawach karnych w Krakowie.

† Bogumiła Remer, prefekta miejskiej 8 klasowej szkoły żeńskiej w Krakowie, zakończyła życie w dniu 28. stycznia, w wieku lat 74. Była to osoba czynna niezmiernie i wykształcona. Do ostatniej chwili pracowała dla szkoły, której od chwili jej powstania była przewodniczką. Przedtem należała A. p. Bogumiła Remer przez lat 30 do Zgromadzenia pp. Prezentek przy kościele św. Jana, poświęcając się głównie wykształceniu pańien edanych klasztorowi na wychowanie. W czasie tym szkoła pp. Prezentek przysłała do niemałego znaczenia. Jubileusz obchodzony w roku zeszłym, zaznaczył 40 lat pracy zmarłej w zawodzie pedagogicznym.

† Roman Lisowski, weteran z 1831 r. i więsień stanu, pochowany został 13. b. m. w Tymowie w powiecie brzeskim. Całym swym życiem smarlięskładł dowody prawdziwej miłości Ojczyzny i poświęcenia dla sprawy wolności.

Zamach na pociąg kolejowy. Niedaleko od wsi Rudawy, w olszowym lasku, 29 bm. właśnie przed nadejściem popiesznego pociągu z Wiednia zdążającego ku Krakowowi, nastąpił budny kolejowi dwóch ludzi podrywających pilną wielką olchę, która upadkiem musiałaby pozrywać druty telegraficzne i zatamować tor kolejowy. Spostrzeżeni na tej robocie ludzie uciekli pozostawiając pilę i rękawice, po których ich wyśledzono. Są to wieśniacy z Rudawy, krewni Jana Porady uwięzionego w Krakowie za zamach na pociąg, także w tej okolicy w przeszłym roku zamierzony. Winni tłumaczą się, że mieli zamiar tylko ukraść drzewo na opał, zeznania to wssakże nie zdaje się być prawdziwe ze względu, iż w pobliżu znajdują się sosnowy laszek, z którego łatwiej i wygodniej mogli się byli w cudzą własność zaopatrzyć.

Rabusie na Bukowinie. Dnia 29go b. m. opadli snów rabusie koło Suosawy powracającego z targu włocianina i oszołomiwszy go kilkoma uderzeniami, zrabowali zakupione rzeczy wartości 7 złr. W dwa dni później szandarmerja wyśledziła i przyaresztowała dwóch sprawców: Iwana Giljona i Marka Nikitinka ze Stupki.

Edward Natcoz Jarozowski, były właściciel dóbr w Galicji, żyjący od lat 17 w Wiedniu, odebrał sobie życie dnia 27. b. m. Jarzewski sprzedawszy dobra, wyjechał z znacznym majątkiem do Wiednia i żył sobie spokojnie z renty. Przed trzema laty objawiła się u niego podagra, która ciągle się pogłębiając, doprowadziła go do melancholji. Od roku nie żył już z nikim i nie wychodził z domu. 27. b. m. zrana posługaczka usługująca mu od kilkunastu lat, przyszedłszy zrana, znalazła na stole w pierwszym pokoju kilka listów, z których jeden adresowany do niej. W liście tym było tylko zlecenie, żeby drngi list odniosła natychmiast według adresu do notariusza. Służąca w tej chwili wypełniła zlecenie. W liście do notariusza donosi p. Jarzewski, iż obawiając się obłąkania, z powodu dokuczliwej choroby, odbiera sobie życie. Notariusz z komisarzem policji przybywszy do mieszkania i wyłamawszy drzwi, zastali Jarzewskiego bez życia w fotelu. Obok leżał skrwawiony sztylet i rysunek anatomiczny. Śmierć nastąpiła w skutek pchnięcia szyletem w serce. W testamentie ustanowił zmarły siostrzeńca swego p. Kocha uniwersalnym spadkobiercą.

Z Wiednia donoszą, Onegdaj popołudniu miał poseł Dawonkowski lekki atak apopleksji, ale ma się już lepiej.

Sąd przysięgłych uznał Baldeja (kasjera w Giro- und Kassenverein) winnym; skazano go na 7 lat ciężkiego więzienia z postam o miesiąc, tudzież na odezkodowanie w sumie 135.000 złr.

Anarchista Thilman skazany przez sąd zwykły za zbrodnię stanu na sześć lat ciężkiego więzienia.

Ofiara giełdy. Dn. 27. b. zastrzelił się na giełdzie wiedeńskiej 26-letni Robert Deutsch. Powodem samobójstwa było, że młody człowiek przegrałszy nieznaczną kwotę, 400—500 złr., a nie mając jej czem zapłacić, nienany został niewypłacalnym.

Kijów. Korespondent *Kraju* pisze: Święta Bógżego narodzenia spędzone pod wpływem smutnych wrażeń, srodzonych przez różnorodne i z różnych stron płynące nowiny przeszły dla nas bardzo spokojnie, na cichem skupieniu się w kółkach rodzinnych, pomimo, iż miasto, jak zwykle w tym czasie, wrażało od licznych zabaw, maskarad i wieczorów tańecznych. Bliższe już kontakty również nie zapowiadają się zbyt świetnie, stagnacja handlowa coraz bardziej gnębi i podminowuje miejscową działalność przemysłowo-rolniczą, większe dzierżawy nie znajdują już prawie amatorów, nie słyhać też o nowych fabrykach lub znaczniejszych przedsiębiorstwach. Na kontrakty jak zazwyczaj, zjedzie się mnóstwo poszukujących pracy i chleba, z których większość powróci zapewne z zawiedzioną nadzieją. Wiadomości, dotyczące się rezultatów komisji uniwersyteckiej, podane dotąd, stwierdzają się zupełnie. Dodam tylko, iż wydalenie z uniwersytetu owarunkowane jest terminem od roku do trzech lat, z dodatkiem niektórym prawa niezwłocznego wstąpienia do innych uniwersytetów; to ostatnie jednak nie na wiele się przyda zapewne, charkowski bowiem uniwersytet dał już odpowiedź, iż nie przyjmie kijowskich relegatów; postąpią tak prawdopodobnie i inne uniwersytety z tych lub innych pobudek. W liczbie 147 wydalonych studentów, znajdujemy obok czterech Polaków, do stu Żydów, reszta, z bardzo nielicznymi wyjątkami, synowie duchowieństwa i w ogóle stanów nieprzywilejowanych. Wielu z nowoprzyjętych studentów ma uleż reprimendzie oficjalnej (*cygowor.*) Otwarcie ostateczne zajęć uniwersyteckich rozpocznie się od uroczystej przemowy kuratora okręgu bankowego dla wysłuchania której 15. stycznia ma być zebrane w uniwersyteckiej sali aktowej całe uniwersyteckie ciało. Na zakończenie nowina sensacyjna: były dyrektor żeglugi parowej po Dnieprze, Doppelmajer, eskarżony o olbrzymie nadużycia, zawiadomił listownie z Austrii sędziego śledczego, że w tych dniach przybędzie, aby oddać się w ręce sprawiedliwości. Będziemy więc mieli nową *cause celebre*.

Bracia Tissandier złożyli niedawno Akademii paryskiej sprawozdanie z drngiej swej podróży balonem, kierowanym za pomocą śruby. Panowie Tissandier zastosowali elektryczność jako motor i przewyżczyli przez to wielką trudność, otrzymawszy znaczną siłę bez zbytowego powiększenia ciężaru balonu. Wzniesli się oni z Autell na wysokość 400 metrów, a gdy podniósł się silny wiatr północno-zachodni, puszczono w bieg śrubę z początku awolna, a następnie coraz energiczniej,

używając wszystkich elementów maszyny elektrycznej. Siła ta przewyżczyła siłę wiatru: prędkość wiatru była 3 metry na sekundę, prędkość balonu 4 metry, i w taki sposób balon posuwał się przez 10 minut z prędkością jednego metra na sekundę przeciwko wiatrowi. Później przez 45 minut posuwano się przeciw wiatrowi. Po dwugodzinej podróży bracia Tissandier spuścili się szczęśliwie na ziemię w lesie Servon.

Honorarja lekarskie są wypłacane zwykle w Wiedniu przy zmianie roku. Z okazji tej gazeta *Wiener Allgemeine Medicinische Zeitung* poświęca kwestji tej obszerniejszą wzmiankę. Specjalny wiedeński dziennik medyczny stwierdza, że lekarze są i w roku bieżącym tak same jak i lat ubiegłych niezadowoleni z honorarjów i dodaje, że liczba lekarzy w stolicy Austrii jest za wielką. W porównaniu z Londynem stosunek przedstawia się 1:10. W stolicy Anglii, liczącej 4 miliony ludności, znajduje się 3000 dyplomowanych lekarzów, w Wiedniu zaś liczba doktorów wynosi 1500. Najszlachetniejszy z doktorów wiedeńskich ma dochodu rocznego 100.000 złr. Dochód doktora Peau w Paryżu podobno wynosi 6—700.000 franków rocznie. O wiele większe wpływy ma doktor Spencer Wells w Londynie, który za operację, jak ovariectomię otrzymuje 120—140.000 złr. Wspomnieć również należy o dr. Köberle w Strassburgu, który otrzymał od pewnej księżniczki hiszpańskiej 500.000 franków honorarjum i od razu stał się człowiekiem majątnym.

Pani Kaulla. Trybunał cywilny w Paryżu, wygłosił wyrok rozwodowy między pułkownikiem Yungem i jego żoną, znaną w „świecie“ pod nazwiskiem baronowej Kaulla.

Zwolenicy wniosku rozwodowego Naqueta, mogą przyklasnąć wyrokowi, który szanownego człowieka i dzielnego żołnierza od związku z żoną nareszcie uwolnił.

Jedną z najglówniejszych przyczyn, które uczyniły niemożliwym pożycie Yunga z jego małżonką, było zajście podczas wojny prusko-francuskiej 1871 r.

Baronowa podczas swej wojny przypomniała sobie, że w żyłach jej płynie krew germańska, co upoważnia ją do zwrócenia się z usługami na rzecz rządu niemieckiego. Jakoż w owym czasie odegrała ona rolę niemieckiej Joanay d'Arc... wprawdzie nie na polu bitwy, lecz na gabinetowej arenie, co przyniosło jej dość spore zyski. Bohaterka, która zawsze była zwolenniczką wesołego życia, pozyskawszy zasoby odpowiednie, nie poprzestała na tak nieobywatelskim czynie, ale w następstwie środki zdobyte obracała na osładszenie żywota i skrapianie tak „chwalebnie“ zyskanych laurów. Rzecz prosta, że wszystko to doprowadziło Yunga do rozpaczy, którego nazwisko cziłgodna małżonka w ten sposób poniewierała. Obecnie nareszcie Yung, korzystając z nowego prawa, pozbył się w zupełności, chociaż nie zawczasie, tak dokuczliwego ciężaru.

Wierny pies. W Alhamie, w jednym z domów, które najpierwej uległy trzęsieniu ziemi, mieszkała rodzina złożona z ojca, matki i dwojga małych dzieci. Rodzina posiadała ogromnego psa, który sypiał zawsze przy łóżeczku dzieci. Kiedy wskutek trzęsienia dom runął, wierny pies z pod gruzów wy dobył najmłodszego, jeszcze żyjącego dziecie i wyniósł je na ulicę. Następnie wyniósł drugie, jednakże już nieżywe. Biedne psisko powróciwszy jeszcze raz, żeby prawdopodobnie odszukać swego pana, zgięło pod gruzami.

Bellschini, magik nadworny niemieckiego cesarza zmarł onegdaj w Parkam, w meklemburskiem. Bellschini nazywał się pierwotnie Bellach i był w Poznańskim blaucharzem. Następnie produkował się na jarmarkach, aż doszedł do sławy wielkiego magika. Tytuł magika nadwornego zdobył sobie w sposób nader oryginalny. Razu jednego bowiem, prezentując się przed cesarzem podał mu pióro i polecił napisać słowa „Bellschini nic nie rozumie“. Pióro jednak nie chciało pisać. Wtedy prosił magik cesarza, żeby spróbował napisać „Bellschini jest moim nadwornym artystą“. Cesarz spróbował i o dziwo, tym razem pióro usłuchało, a cesarz dotrzymał słowa.

Spadek Makarta. Inwentowanie spadku Makarta zostało onegdaj zakończone, a spadek oddany władzy opiekuńczej. Obrazy, starożytności i urządzenie oszacowano na 173.000 złr. Obecnie sporządzony zostanie katalog, a licytacja odbyła się ma 1. marca b. r. Wdowa Makarta domaga się oprócz prawnie należącej się jej części spadku, je-

szcze rozmaitych przedmiotów, które smarły miał jej za życia podarować.

Liczba Indjan w półn. Ameryce ciągle się zmniejsza, ostatnie liczenie wykazało ich nie więcej jak 376,000. Z tej liczby 67,000 oddaje się zajęciem misjonarskim, zaś 46,000 jest koczujących.

Pożar w teatrze. Przed rozpoczęciem przedstawienia w „Theater an der Wien“ dn. 27. b. m. spęstrzeżono nagle kłęby dymu, wydobywające się w parterze z pod podłogi. Straż ogniowa w jednej chwili zerwała podłogę i ugasiła pożar, który powstał w ogrzewalni, poczem rozpoczęto przedstawienie. W parterze chwilowo była ogromna panika, galerje zaś zachowały się spokojnie.

Proces o operę. Kronikarz paryskiego „Figara“ p. Albert Wolff, skomponował wspólnie z p. Salvayre operę p. t. „Egmont.“ Opera ta zamówiona została z góry, przez zmarłego tymczasem dyrektora Vancorbell. Nowy dyrektor, na którym ciążył obowiązek dopełnienia tego zobowiązania, swlekał z przedstawieniem, a wreszcie zaproponował autorom, żeby mu inną operę przedłożyli. Autorowie wniśli wskutek tego skargę przeciw dyrekcji, o odszkodowanie w kwocie 100,000 franków.

Edison wynalazł nowy środek wybuchowy przy zastosowaniu elektryczności. W naczyniu metalowym, do połowy wodą napełnionem, wynalazca przeciąga dwa druty platynowe, które wprowadzony nadzwyczaj silny prąd elektryczny rozkłada wodę na składające ją gazy (wód i tlen) tak nagle, że następuje wybuch. Szczegóły bliższe tego wynalazku trzymane są w tajemnicy.

Nowy barwik. Chemik O. Miller w Moskwie wynalazł nowy barwik, który nazwał Canariną i który ma tę własność, iż daje się wprost zastosować do tkanin bez poprzedniego barwienia. W tym celu wystarcza jednocentowy roztwór Canariny w potażu żrącym. Tak zabarwione tkaniny mają niezwykłą wytrzymałość tak na działanie światła jak i mydła i t. p. Taniłość i łatwe użycie sprawiają prawdopodobnie, że nowy ten barwik znajdzie jaknajszersze zastosowanie.

Harem sułtański — nudzi się. Biedny sułtan nagabywany ciągle przez żony, iż nie nie czył dla ich zabawy, sprowadził im z Londynu 64 welecypedów, na których jeżdżą sobie do woli. Na jakieś czas przynajmniej ma biedaczyno spokój.

Bismark o cygarach. Hrabią Hérison, który podczas wojny roku 1870 służył w charakterze oficera ordynansowego przy generałe Trochu, ogłosił pamiętniki p. t.: „Journal d'un officier d'ordonance“. W pamiętnikach tych opisuje Hérison między innymi rozmowę Bismarka z p. Jules Favre podczas rokowań pokojowych. Przed rozpoczęciem rozmowy Bismark podał Favrowi cygaro. Favre podziękował, mówiąc, że nie pali. Na to Bismark: „że pan robiś: jeżeli się rozpoczyna rozmowę która stać się może gwałtowną, to zawsze dobrze jest zapalić cygaro. Jeżeli kto pali, to musi cygaro trzymać w palcach, musi uważać żeby je nie upuścić, a przeto udaremnia się wszelka gwałtowna gestykulacja. Przez palenie bynajmniej nie zmniejsza się zdolność umysłowa a przytem palący znajduje się w stanie pewnego błędnego spokoju. Wlający się niebieski dym cygara, robi palącego przyświecalszym i skłonniejszym do ustępstw. A przeto czynność dyplomatów polega głównie na ustępowaniu“.

W toku rozmowy oświadczył Bismark, iż nie zgodził się na wciągnięcie Garibaldi'ego w warunki pokojowe. „Chcę go mieć“, zawołał „żeby go w Berlinie oprowadzać z kartką na plecach z napisem: „włoska wściekłość“. Hérison widząc, że kanclerz się unosi wsiął ze stołu pudełko z cygarami i podał mu je z prośbą i uśmiechniętą miną. Kanclerz początkowo nie zrozumiał, lecz po chwili wsiął cygaro mówiąc: „masz pan słuszność kapitanie, frytacja nie prowadzi do niczego“.

Wpływ mrozu na owady. Dotychczas ogólnie rozpowszechnionem było mniemanie, że silne mrozy niszczą poczwarki szkodliwych owadów. Angielka panna Ormerod zadała sobie pracę ażeby zbadać słuszność tego mniemanie. W tym celu poleciała zakopać w 60 różnych miejscowościach królestwa poczwarki owadów i przez 6 lat badała wpływ jaki na nich wywierają mrozy. Z doświadczeń tych pokazało się, że im ostrzejsza zima, tem więcej rozwijają się poczwarki. Pokrywa lodu i śniegu chroni ich bowiem od ptaków i pozwala rozwijać się spokojnie.

Szczególny przemysł. Manja łowienia ryb na wędkę jest jak wiadomo we Francji nadzwyczaj rozpowszechnioną. Otóż niejaki p. Salin w Paryżu założył obecnie zakład celem dostarczenia rybakom robaków. W osobnym lokalu składa przedsiębiorca szereg koty i psy a wylęgające robaki zbiera do blaszanych puszek, które sprzedaje po 20 do 80 centimów. Nieświezylibyśmy nikomu mieszkać obok takiej „fabryki“ robaków.

Niedźwiedź w Szwajcarii. W okolicy miasteczka Davos, w kantonie Grubünden ukazał się w grudniu z. r. niedźwiedź, który porwał 3 letnią jądówkę. W pierwszych dniach b. m. niedźwiedź powrócił. Tuzesz strzelców wybrało się na łowy i wytopili go pod Unter-Engadin. Jeden z nich zupełnie niespodziewanie ujrzał niedźwiedzia staśającego się z góry i powalił go dwoma celnymi strzałami. Niedźwiedź ważył 3 centnary. Za futro zapłacono strzelcom 200 franków, a za mięso po 2 franki za kilogram, tylko szynkę zachowali myśliwi dla siebie. Oprócz tego otrzymali od kantonu 100 a od gminy 65 fr. nagrody.

W Buenos Ayres zmarł niejaki Mikołaj Anchorena, który był z pewnością największym posiadaczem ziemi na świecie, bo nazywał swoją przetrześć 1710 mil kwadr. angielskich wynoszącą, na której żywiło się 152,000 wołów i 410,000 owiec.

Z Aten donoszą, iż liczba złomków nasych, mieszkających w Grecji, dość jest znaczną. W samej stolicy bawi około 70ciu Polaków, nie licząc narodzonych tamże dzieci i wnuków rodzimych. Na wyspach jonickich znajduje się 3 kapłanów redem ze Żmudzi. Pomiedzy Polakami z Królestwa najwięcej jest Izraelitów.

Uprawa juty. W Niemczech wielu fachowych gospodarzy nawołało rolników do próbowania uprawy juty. Roślina ta (Corchorus capsularis), należąca do rodziny Tillaceae rośnie w krajach tropikalnych, głównie w Indiach angielskich, ale utrzyma się i u nas na ziemi pożywej a wilgotnej i w miejscach wystawionych na słońce. Zasiwy tej rośliny rozpoczynają się w kwietniu, zbiór w sierpniu lub wrześniu. Włókna juty dziś niemają odgrywać rolę w przemyśle. Dawniej robiono z nich tylko grube płótno do pakowania, do worków itp. — obecnie wyrabiają z nich dywany, zasłony itd., a jaki obraymi produkcja ma odbyć, wystarczypowiedzieć, że rocznie około 60,000 ton włókien jutowych wywożą z Indji tylko do samej Anglii.

Wśród młodzieńskich panienek.

— Wiess, Amalcia nosi teraz suknie zupełnie długie.

— A Hortensja nosi już sobie rewolwer!

W okuśnii.

Pewien wielki amator elastek zapytuje chłopca w cuklerni dopiero od tygodnia praktykującego:

— Powiedz mi kochanku, czy widok tylu dobrych rzeczy nie budzi w tobie łakomstwa?

— O nie panie, jużem się przypatrzył, jak to wszystko się robi...

Śnieg w Palermo. Dnia 23. b. m. sjawił się w Palermo niezwykle gość — śnieg, który grubą warstwą pokrył ulice. Śnieg dziwnie odbija od ścian drzew pomarańczowych i oliwkowych.

Raport policyjny. Zgubiła Marja G., służąca pudełeczko z kwotą 13 zł. na ulicy Krakowskiej. Krystyna F., służka czarna pularesik z kwotą 4 zł. Pan. Władysław Stroner swą kalaszeczkę wojskową. P. Antoni B. kartkę zastawną banku ruskiego l. 51938 na białiznę za 50 ct. zastawioną. P. Julia S. zastawn. kartkę zakładu zastawn. kred. l. 94704 na trzy obrazy za 3 zł. zastawione.

Znaleziono trąbę (flegelborn) o trzech kłapach z czarną aukiouym futerałem na ul. Plekarskiej dnia 24. b. m. dwie beczutki z smarowidłem do wozów na ulicy Łyczakowskiej; kartkę zastawniczą zakładu zastawn. kredyt. z 25. listopada 1884 l. 99182 na palto, spodnie i kamizelkę za 5 zł. zastawione.

Teatr, literatura i sztuka

Salon artystyczny Bissiona w Krakowie, będzie już otwartym dla publiczności w przyszłą sobotę. Dotąd, przeszło 150 płócien, zostało pomieszczone, a jeszcze nadchodzi obrazy z Paryża, Monachium i Wiednia. Szkoła polska reprezentowaną jest przez najlepszych naszych malarzy: Malczew-

skiego, Pruszkowskiego, Keniuszki, Falata, Bieszczada, Strzyżńskiego, Ajdukiewicza, Żmurkę, Mroczkowskiego, Abrahamowicza, Rosowskiego, Mireckiego, Tondosa, Lipińskiego, Kossaka, Kostrzewskiego, Kotsisa, Popiela, Bucciarrellego, Lampiego, Michałowskiego i innych. Dział rzeźby także jest reprezentowanym. Matejki jest siedm główek, rysowanych ołówkiem.

Obrzymi obraz Hlawaska. Widok Wiednia z Kahlenbergu, wystawiony obecnie w nowym ratuszu wiedeńskim, wystawiony będzie następnie w Berlinie, Paryżu i Londynie.

Freski odnalezione w starym ratuszu wiedeńskim powołani rzeczoznawcy, dyrektor galerji w Belwederze, Engerth i malarz Canon ocenili jako malowidła małej wartości, natomiast skenstatowali, że obrazy plafonowe mają podpis: „Rothmayer fecit 1713“ i wartość artystyczną.

Humorystyka.

Kurjer Świąteczny.

Szozerość ze szozerość.

— Mój doktorze! kiedyż ja będę zdrów na to oko?

— Jutro...

— Chwała Bogu, — ale ja ci nie dać nie mogę.

— Wiem o tem i dla tego właśnie jutro już będziesz zdrów.

Jakiś wielki myśliciel proponuje, ażeby każde młode małżeństwo, w tej chwili po ślubie zaopatrywało się księgą do prowadzenia kontroli, wszelkich swoich czynności.

Wielka to myśl! lecz zważamy uwagę szanownego myśliczela, że z podobnej kontroli wytworzyć się mogą *prejudykaty* następczące w przyszłość powody do rozmaitych małżeńskich sporów.

Domyślny.

— Dobrodszeju szanowny! wspomóż biednego ociemniałego kalekę.

— A skądże wiesz że ja szanowny dobrodszej?

— Widziałem, jak wielmożny pan dał tamtej babie szóstaka.

Brzydkie przyzwyczajenie.

— Panie pryncypale! niech się pan pryncypał smiluje i każe mi dać 10 rubli na rachunek przyszłego miesiąca.

— Nie smiluje się i 10ciu rubli nie każe dać. Trzeba się umieć rachować.

— Ale panie pryncypale, ja nie mam na obiad.

— Co to za brzydkie przyzwyczajenie odsieść jeść obiad.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Wiedeń 29 stycznia. Przy naznaczaniu porządku dziennego jutrzejszego posiedzenia Izby poselskiej zaproponował dep. Krauss, aby nasamprzód wzięto pod rozwagę projekt kongruy, a potem dopiero nowelę należytościową.

Przeciwko temu z wielkim impetem wystąpił Clam Martinitz. Przy głosowaniu lewica odniosła zwycięstwo 180 głosami przeciwko 128.

Pod koniec uzalał się dep. Schönerer na utrapienia jakich doznają posłowie przez natęctwo dziennikarzy wiedeńskich podczas posiedzeń.

Prezydent Smolka przyrzekł zaradzić temu.

Frankfurt 29. stycznia. Policja tutejsza przesłuchuje korespondentów dzienników wiedeńskich i berlińskich z powodu doniesień o zamachu na Rumpffa.

Londyn 29. stycznia. Dzienniki donoszą, że zwycięstwo Anglików koło Metameh złamało potęgę Mahdi'ego.

Wiadomości polityczne

Lwów 29 stycznia. Namiestnictwo rozpisuje wybór posła do Izby deputowanych Rady państwa z kurji wielkich posiadłości — okręgu wyborczego Zaleszczyki-Borszczów-Husiatyn-Czort-

Sześć medali zasługi i dyplom uznania
za niezrównane wyroby kosmetyczne i toaletowe

KUMYS

uznany przez wszystkie fakultety medyczne i pierwszorzędne lekarskie powagi krajowe i zagraniczne, za najlepszy środek dietetyczny i odżywczy w suchotach, w blednicy, w bezczynności kiszki, w katarach płuc i żołądka. — Flaszka 60 ct.

!!! Powietrze lasów iglastych w pokoju !!!

otrzymuje się przez rozpylanie

KADZIDŁA SOSNOWEGO!

Przez miłego zapachu, posiada właściwości własności higieniczne. Oczyszcza i odświeża powietrze mieszkań w tak wysokim stopniu, że jest powszechnie polecane przez lekarzy do oddychania osobom cierpiącym na choroby piersiowe.

Flakon 20 ct., rozpylacze od 24 ct. do 3 zł.

Mydło z igiel sosnowych

bardzo korzystnie wpływa na skórę i przy myciu wydaje zapach lasów szpilkowych, kawałek 30 centów.

J. IHNATOWICZ

we LWOŹE sklepy własne ul. Kopernika 1. 3., ulica Halicka róg Wałowej, Hotel Europejski i Filia w KRAKOWIE Sukiennice Nr. 70. (30)

W Instytucie naukowym

wojskowym

we LWOŹE. ul. Plekarska 1. 21, w CZERNOWCACH, ulica św. Mikołaja 1. 11, rozpoczyna się nowy kurs do egzaminów na jednoroocznych ochotników, i do wszystkich c. k. zakładów wojskowych z dniem 1 marca r. b.

W interesie własnym kandydatów leży, by się wcześniej zgłaszali, gdyż zgłaszającym się po rozpoczęciu kursu, Instytut nie ręczy za dobry skutek egzaminu.

Instytut utrzymuje tak dla powyższych kandydatów, jako też dla uczęszczających do szkół publicznych, pensjonat, kierowany umiejętnie i z prawdziwie rodzicielską opieką.

Z końcem lutego r. b. opróżnia się jedno całkiem wolne i jedno na pół wolne miejsce dla uczniów dochodzących, o które podania wnoszą należy najpóźniej do 15 lutego.

F. Koestlich, dyrektor zakładu, przyjmuje od 5 do 7 po poł. (5)

Nie musi się koniecznie kupować kawę Ceylonu po zł. 2.08 za k. by dobrą i aromatyczną kawę mieć, wprawdzie Ceylon jest najszlachetniejszym gatunkiem w kawach, pomimo tego, są też tańsze kawy aromatyczne i bardzo dobre.

Handel KAROLA BAŁABANA
we Lwowie, poleca
opłacone do każdej stacji poczt.
w kraju.

KAWY

5 kilo Ro	zł. 8 ct. 40
5 " Santos	" 6 " 80
5 " Colomba	" 7 " 80
5 " Portoriko	" 8 " 90
5 " Laguyra	" 8 " 90
5 " Laguyra duża	" 8 " 20
5 " Ceylon wysmienita	" 9 " 40
5 " Ceylon drob. praw.	" 9 " 40
5 " Ceylon śred. praw.	" 10 " 20
5 " Ceylon grub. najprzedniejsza	" 10 " 40
5 " Złota Jawa praw.	" 10 " 40
5 " Ceylon perlowa	" 10 " 40
5 " Mokka arabska	" 9 " 20

Szanowna Publiczność wybrawszy sobie z powyższych gatunków kaw, jeden gatunek może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę miętową, nie zwalając na różnie protokole obciążenia krajowe i zagraniczne. (16)

Cukier w głowach 38 ct.

Niema nagniotków!

Niezawodny środek na wygubienie nagniotków, brodawek i innych podobnych narośli skórnych, bez bólu bez żadnego niebezpieczeństwa.

Cena flakonu 50 ct.
w aptece
Z. KRZYŻANOWSKIEGO
we Lwowie. (26)

Smarowidło do osi żelaznych.

Oliwę maszynową

dla
LOKOMOBILI,
młocarni ręcznych,
TARTAKÓW,
młynów parowych
i wodnych

i w ogóle do każdego innego użytku w gospodarstwie, tak hurtownie jakoteż i częściowo, polecają po najtańszych cenach

Hübner i Hanke

we Lwowie,
Rynek 1. 38,
Skład fabryczny FARB, LA
KIERÓW, POKOSTÓW, CHE
MIKALII, KISZEK GUMO
WYCH ARTYKUŁÓW BRO
WARNICZYCH,
ORAZ
handel materiałów.

Śniadania.

Zwracam uwagę Szanownej P. T. Publiczności, że czyniąc zażość wielostronnym żądaniom, utrzymywał będę w restauracji mej pod 1. 12 ulicy Trybunałska we Lwowie, od dnia 15 b. m., wszelkie tak zimne jak i gorące przekąski, po cenach następujących:

Kawior astrachanski	12 ct.
Sledz marynowany	8 ct.
Hyba marynowana	30 ct.
Kielbasa z chrzanem	5 ct.
Kielbasa polska	6 ct.
" z kapustą	12 ct.
Plačka	12 ct.
Flaczki	12 ct.
Galuszki cielęcy	12 ct.
" wołowy	12 ct.
Wątróbka	12 ct.
Zraz z kaszą	12 ct.
Nóżki cielęcy	10 ct.
" wieprzowe	10 ct.
Pieczeń wieprzowa	15 ct.

Wszystkie napoje zimne najlepszej jakości, po cenach nader umiarkowanych. (9)

Z uszanowaniem

Naftula Toepfer.

COGNAC

(koniak) kuracynny

firmy: Meukow & Comp.

60to letni vieux brandy	zł. 2.50
100to " fine brandy	" 3.50
150to " Carte d'or	" 4.50

firmy: Salignac & Comp.

150to letni " extraline	zł. 4.50
200to " Medaille d'or	" 5.50
Koniak styryjski, dobry	" 1.20

(32) poleca handel

St. Markiewicza

we Lwowie, w Ryнку 1. 42.

Nabiół z folwarku Zagórze.

Najlepsze źródło zaopatrzenia się w wyborne produkty nabiałowe. Sprzedaż nabiału odbywa się codziennie rano do 12. godziny na rynku koło studni róg ul. Halickiej. (55)

Ceny nabiału:

Mleko niecierane	litr 9 ct.
Mleko zbierane	" 4 "
Śmietanka	" 25 "
Śmietana kwasna	" 32 "
Masło deserowe niesolone kilg.	1.25 "
Masło stołowe lekko solone	" 1.10 "
Masło kuchenne	" 98 "
Ser plekankowy	" 32 "
Ser świeży dziajkowy litr	16 "

Nabiół ten pochodzi od krów rasy szwajcarskiej — więc wybornej jakości, dostawiany do Lwowa w naczyniach plombowanych hermetycznie zamkniętych. Ceny najniższe we Lwowie ponieważ sprzedaż odbywa się na rynku, aby nie uplać kosztownych lokalów na mleczarnie.

Najnowsze tańce

na karnawał 1885°
w składzie i wypożyczalni nut

GUBRYNOWICZA i SCHMIDTA
pod zarządem

K. WILDA
we Lwowie, ulica Akademicka 1.

Katalog gratis i franco. (41)

Zdolnych agentów

dla sprzedaży dozwolonych prawnie w Austrii i bardzo p. kupnych losów na raty miesięczne, poszukuje się pod bardzo korzystnymi warunkami. Oferty frankowane wraz z podaniem dotychczasowego zatrudnienia pod: J. E. 6437 do H. Wolfa Monne, Berlin S. W. (51)

Na karnawał!

Cylindry składane tybetowe zł. 5.50, atlas. 9 zł.
Rękawiczki balowe para zł. 1.10 i 1.20.
Koszule salonowe po zł. 1.50, 1.80, 2, 2.50 i 3 zł.
Mankiety para 40 ct. Kołnierzyki po 20 i 23 ct.
Chusteczki jedw. po ct. 40, 75, zł. 1, 1.20 i 1.50.
Krawatki białe od ct. 20—40, atlas. od ct. 40—90.
Spinki do gorsu złoczone, garnit. zł. 1.50 — 2 zł.
Kaftaniki od potu (do tańca) ct. 75 i 1 zł.
Woda kolońska i perfumy od ct. 20 do zł. 1.50.

polecają

BRACIA LANGNER

Lwów, ul. Halicka 16.

Drobne ogłoszenia

Taryfa drobnych ogłoszeń zmienioną teraz została na korzyść inserujących w ten sposób, że drobne ogłoszenia obliczają się według ilości podanych słów, a to dla ułatwienia, aby każdy mógł sobie poprzednio obrachować, ile jego ogłoszenia będzie kosztować.

Za ogłoszenia po raz pierwszy liczy się za każde słowo po jeden i pół centa. — Za to samo ogłoszenie po raz drugi, lub trzeci, liczy się tylko po jednym centu za każde słowo jeżeli dzień po dniu będzie drukowane.

Inseraty więkzkie, Korrespondencje, Reklamy w rubryce „nadstano” liczą się od ilości wierszy, podług taryfy w nagłówku dziennika umieszczonej.

Wypożyczalnia fortepianów

Nowo otworzona mleczarnia pod „Tyrolką” przy ulicy Pańskiej 1. 13 (koniec ulicy Halickiej) przyjmuje abonament na wikt domowy po cenie przystępnej ręcząc za zdrowe i smaczne potrawy. (11)

Gubernantka Niemka która bardzo dobrze włada językiem francuskim jako też biega w grze na fortepianie, posiadająca wulbne rekomendacje poszukuje miejsca do domu obywatelskiego zarz. Blizsza wiadomość w biurze wydawczym p. Józefa Biłkowskiego 1. 26 Rynek. (95)

Z powodu zwłoczenia handlu wysprzedat korali sznurkowych i biżuterji koralowych po niższych starych cenach ul. Koralnińska 1. 4. (12)

Pan, panią wyjechała pod dyskrecją z bladaczki, upławów, nadmiaru, ubytku lub patologicznego braku regularności, specjalista chorób płciowych przy ulicy Plekarskiej 1. 6 parter. Przyjmuje od godz. 1—2 popoł. od 6—7. Na listy zamiejscowe pod adresem „Dziennik” odpowiedź natychmiast. (31)

Wypożyczalnia fortepianów Budkowskiego Rynek 1. 4. I. piętro. (4)

Nagrody złr. 20. Zginął barak dzo mały piesek pincher suezka koloru ciemno-kasztanowatego z jasnymi plamami. Znalazca który odniósł go na ulicy Sławańskiej 1. 1 na dole, otrzyma powyższą nagrodę. (104)

Wyborny wikt domowy czyści i smacznie przyrządzony dostać można za nader umiarkowaną cenę. Blizsza wiadomość pod 1. J. K. u stróża przy ul. Gliniarskiej 1. 15. (103)

Pisarza wprawnego poszukuje c. k. notariusz w Chodorowie. Stenograf będzie miał pierwszeństwo. Blizsza wiadomość na miejscu. (100)

Młodego współpracownika kielcarskiego, obznajomionego z handlem nutami, poszukuje Skład i Wypożyczalnia nut Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie. Zgłoszenia wprost do zarządcy, p. Wilda, ul. Akademicka 1. 3. (102)

Do wydzierżawienia folwarku Jakimów od 24. Marca b. r. Blizsza wiadomość w Wyżniannach na probstwie. (93)

Potrzebny jest subjekt do handlu korzennego. Oferty i odpisy świadectwa przyjmuje Adm. „Kur. Lwów” pod 1. A. B. (81)

Poszukuje się lokalu sklepowego frontowego o dwóch lub trzech oknach, przy placu Mariackim lub ul. Halickiej. Zgłoszenia pod 1. R. F. w Adm. „Kur. Lwów”. (98)

Mieszkania i sklepy.
3, 4, 5, lub 6 pokoi z ogrodem i przytulnościami do najęcia. Blizsza wiadomość ul. Byczakowska 1. 70. (7)

4 pokoje z kuchnią i przytulnościami na dole przy ulicy Koralnińskiej 1. 3 od 1. marca do najęcia. (21)

Pokój kawalerski umeblovany zaraz do najęcia przy placu Trybunałskim 1. 1. (88)

Piekarnia nowo zrestaurowana pod 1. 4 placu Benedyktynów zaraz do wynajęcia. Blizsza wiadomość tamże. (90)

Wydawca: Wojciech Maniecki.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Rowakowicz Henryk.
Drukarnia „Kurjera Lwowskiego.”